Ч. 235 (14.132). Львів, середа 4. вересня 1935. Робітъма оргату оріпсоло гусхаітет. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

До українських виборців.

УКРАЇНСЬКІ ВИБОРЦІ!

За кілька днів, бо вже 8. вересня, відбудуться вибори до сойму.

Всі українські виборці йдуть до виборів, бо цього вимагає інтерес Української Нації, від цього залежать кращі умовини для наших національних змагань. Здержуватися від голосування, бойкотувати вибори, — це те саме, що в часі війни втікати з фронту. Теперішні вибори відбуваються на основі виборчого порозуміння. Польська сторона додержала досі цього порозуміння і в усіх 15-ти східньо-галицьких виборчих округах увійшли на листу кандидатів на чільні місця незалежні українські діячі, усталені проводом Українського Національно-Демократичного Обєднання. Успіх виборчого порозуміння вимагає того, щоби в дні 8. вересня всі українські виборці віддали предсідникові виборчої комісії виборчі картки без ніяких черток і дописок. Таким чином ми дотримаємо виборчого порозуміння і запевнимо вибір 15-тьох українських кандидатів, а також зобовяжемо другу сторону дотримати порозуміння при виборах до сенату, в яких без того порозуміння не можуть пройти наші сенатські кандидати. Українські виборці дадуть доказ, що розуміють вагу хвилини, що розуміють значіння виборів, з яких вийде авторитетна українська національна політична Парляментарна Репрезентація. Масова участь у виборах — це справа нашої політичної сили, це вияв нашої дисциплінованости і політичної зрілости. Хто голосує згідно з дорученнями політичного Проводу, той бореться за права українського народу, за автономію українських земель у Польщі, за зміну істнуючого режіму, за свободу розвитку українського народу на всіх ділянках життя.

ЗА ПРЕЗИДІЮ
УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНОГО ОБЄДНАННЯ:

Василь Мудрий, уряд. заступник голови. **Володимир Целевич,** головний секретар.

Абісинія має подвійну користь з підписаної концесії.

МІЛІОН ДОЛЯРІВ ЗАЧЕТУ.

ЛЬОНДОН, 3. 9. ПАТ. Агенція Райтера повідомляє з Адіс-Абеби, що окруження негуса заявляє, щодо нафтової концесії, що підписали її з американською спілкою, що має бути звязана з товариством „Стандард Ойль оф Ню Джерзі". Абісинці думають, що концесія є для Абісинії подвійно корисна. Бо спілка зараз виплачує абісинському урядові зачет у сумі 1 міліона долярів та на випадок нападу італійців, Італія не могтиме експльоатувати нафтових джерел, що є в межах концесії. Зачет ужиють очевидно на закуп зброї і муніції. Переговори у справі постачання военного матеріялу вже ведуться.

БРИТІЙСЬКА ПРЕСА ПРО КОНЦЕСІЮ РІКЕТА.

Афера нафтової концесії є тепер предметом великого заінтересування британської опінії. Досі є тайною, що скривається за товариством „Афрікан експльоатейшен енд девелопмен корпорейшен", що з його рамени виступив англієць Рікет. Нафтові і фінансові кола і льондонської Сіті і Вол-Стріт стверджують, що група заінтересована у трансакції є їм зовсім незнана. Здогади, що йде тут про „Стандард Ойль Компані". „Рояль Дач" або „Нейшенел Сіті Банк" з Ню-Йорку заперечили представники тих концернів. Це товариство створилось та зареєструвалось у стейті Делявар в Америці з капіталом пів міліона долярів, щоб експльоатувати скарби в Абісинії. Про ніякі подробиці не знають.

„Дейлі Телеграф" подає дальші подробиці умови, з якої виходить, що товариство може будувати телефони, телеграфи, радіо, залізниці, мости і т. п., притім уряд має право з них користати за оплатою. Крім цього товариство може створити помічне товариство, що його треба зареєструвати або в Америці, або в Абісинії, притім більшість директорів мусить мати американське або абісинське громадянство. На Вол Стріт на ту цілу трансакцію дивляться дуже скептично й думають, що зроблена вона на те, щоб пізніше відпродати концесію якійсь поважній фінансовій групі. Англієць Рікет, що вів переговори у справі концесії є дуже таємною особою та мало що знають про його інтереси, хіба те, що таку трансакцію перевів він уже з урядом Іраку.

„ПСОТА НЕГУСА".

БЕРЛІН, 3. 9. ПАТ. „Псота негуса" (так називає „Дайче Альгемайне Цайтунг" концесійну умову цісаря) викликала в усій німецькій пресі велике зацікавлення. Всі щоденники поквапно пишуть про всі подробиці потягнення негуса та підкреслюють, що не зважаючи на те, що з того вийде, сам плян уложили незвичайно хитро.

АДІС-АБЕБА, 3. 9. ПАТ. Кружляють тут і далі поголоски, що договір зі спілкою Рікета має клявзулі про тайне порозуміння. Переговори абісинського уряду з Рікетом не велисяб були в тайні, якби обі сторони не мали що затаювати.

Американський дорадник абісинського цісаря Кольме заперечив ті поголоски та водночас заявив, що спілка Рікета не погодилась на те, щоб виплатити Абісинії більший зачет.

РІКЕТ ПРО КОНЦЕСІЮ.

ЛЬОНДОН, 3. 9. ПАТ. Англійська преса обговорюючи нафтову концесію в Абісинії підкреслює, що ця афера є водою на млин тих закордонних кол, що в кожнім британськім потягненні добачуються скритого і самолюбного імперіялізму. Та здається, що рішучий тон британського комунікату розвіяв викликане в першій хвилині враження та відбирає основу дальших наклепів.

ЛЬОНДОН, 3. 9. ПАТ. Повновласний представник американської спілки англієць Рікет у розмові з представником Райтера на терені французького Сомалі в Джібуті, висловлювався з великим оптимізмом щодо видатности нафтових піль в Абісинії. На його думку нафтові поля в Абісинії є так само багаті, як нафтові поля в Іраку. Нафта мусить находитись у глибині около 400 м.

Варта підкреслити, що абісинський уряд держить у тайні висоту винагороди за концесію, але в Адіс-Абебі кружляють поголоски що спілка має заплатити абісинському урядові як зачет 200 тисяч фунтів.

МІН. ІДЕН ЗАПЕРЕЧИВ.

ПАРИЖ. 3. 9. ПАТ. Міністер Іден заявив премієрові Лявалеві, що британський уряд не має нічого спільного з концесією, що її добув Рікет та не дасть йому ніякої підтримки. Кореспондент Райтера доносить, що премієр Ляваль був дуже вдоволений з цього вияснення.

Найбільша журба Ліґи Націй.

Прага, вересень 1935.

Ще на ніяке засідання Ліґи Націй не чекав світ з таким напруженням, як на те, що почнеться 4. ц. м. Правда, впродовж останніх двох-трьох років Ліґа Націй стояла нераз перед дуже тяжкими завданнями і за той час впало на неї чимало важких ударів, але такі питання, як справа Манджурії і звязаний з нею виступ Японії з Ліґи, болівійсько-параґвайська війна, відхід Німеччини з Женеви, сарське питання, питання відповідальности за марсейський атентат, присуд над Німеччиною за зломання військових клявзуль версайського договору, — все це були справи, від розвязки яких залежав „тільки" престіж, повага женевської установи. Цим разом перед Ліґою Націй стоїть питання, якого розвязка може рішити „про щось більше, бо про можливість чи доці[illegible] дальшого істнування Ліґи.

На черзі нарад стоїть італійсько-абісинський конфлікт. Сталося те, що можна було передбачати: не вдалося його вирішити у дипльоматичних переговорах, а тому Ліґа Націй мусить вже сказати своє остаточне слово. Далі годі відкладати справу і хитрувати і в цьому саме головна трудність ситуації Ліґи Націй. Мало того. Ціла справа ускладнена ще й тим (і це суть цілого конфлікту), що через перехрещування інтересів кольоніяльної експансії Італії з інтересами дотеперішньої кольоніяльної могучости Англії, італійсько-абісинський конфлікт став по правді італійсько-англійським конфліктом і як такий крие в собі загрозу европейської, а то й світової війни.

Ми мали нагоду звернути вже увагу наших читачів, на те, яка то просто життєва небезпека для Англії криється в кольоніяльній експансії Італії у Східній Африці. Для Англії це питання дальшого її володіння над Індійським Океаном — тією базою світової могучости Англії. Правда, Англія може повірити словам Мусолінія, що Італія ніяк не думає загрожувати кольоніяльним інтересам Англії, але для Англії цього мало. Англія за всяку ціну не хоче допустити до війни в Африці взагалі, бо вже сам факт війни у тій частині світа може розпутати війну „колірових з білими". Головно англійські домінії бояться наслідків такої війни. Південна Африка, Австралія, Єгипет, Судан, вкінці „перла британської корони" Індії, — чи всі вони не можуть теж заговорити „твердою мовою" проти англійського володіння? Війна в якому-небудь закутку Африки може дати спонуку до такого звороту.

У світовому характері британської Імперії лежить не лише її сила, але й її слабість. В кожному кутку її великопросторних кольоній нагромадилося безліч відосередніх сил що лише чекають на нагоду для свого вияву. Програна Італії булаб саме такою нагодою: Тоді зросла самовпевність і почуття сили тубільців, які в дальшому стані оборонної боротьби моглиб звернутись проти всіх кольоніяльних панів і протекторів. Зате при виграній для Італії війні — Італія виростаб на справді суперницьку морську великодержаву

Отже не диво, що Англія вживає стільки і таких зусиль, щоб до війни між Італією й Абісинією не допустити, а коли не найшлося способів, щоб цього досягнути т. зв. дипльоматичними шляхами, — останню надію покладає Англія ще на статут Ліґи Націй.

Прикра ситуація для нещасної Женеви! Ось вам „hic Rodus, hic salta!" для тамошнього ареопагу! Після всього того, що досі відбулося на дипльоматичній арені довкруги італійсько-абісинського конфлікту, після всіх тих приготувань до війни, які вже досі зробила Італія і після всіх тих заяв, які на ріжних місцях і при ріжних нагодах виголосив Мусоліні, — якіщі після останнього „тріку" з англьо-американською концесією треба сподіватися, що й Ліґа Націй нічого вже більше не видумає. Правда, для несподіванок нема ніяких границь. Не є виключене, що йдуть якісь тайні закулісові розмови, які закінчаться англьо-італійською приязню, що поділить між себе шкуру абісинського медведя. Але покищо йде мова про санкцію.

Санкції? Ліґа Націй вже неодин раз була в такій ситуації, в якій повинна була вжити цього засобу і його — не вжила! Невжеж малаб його вжити щойно тепер супроти Італії і то після рішучої заяви Мусолінія, що санкції це для Італії не лише питання виступу з Женеви, але й питання війни?!

В Англії багато говорилося про санкції, але в останньому моменті ситуація дещо змінилася. Сталося це під впливом становища Франції та й останньої концесійної сенсації. Становище від самого початку було якесь неясне, нерішуче. Пояснювали це тим, що це наслідок римської візити Ляваля, який дав Мусолініему вільну руку у Східній Африці. Чи воно так, чи ні, — все одно досі ще невідомо, чи Франція не голосувалаб радше за виключенням Абісинії з Ліґи Націй, як за застосуванням санкцій проти Італії. Той брак захоплення для санкцій у французькій прилюдній опінії мусить прохолоджувати й англійські уми. Майстерна англійська закулісова махінація з концесією на експльоатацію абісинської нафти чимало теж притупила обурення на Італію і зменшила вигляди на санкції.

Відомий французький письменник Прево, якого вислав до Льондону париський тижневик „Маріяние", щоб він там на місці безпосередньо переконався про дійсні англійські настрої, пише між іншим таке: Становище Англії подиктоване не страхом перед Італією, лише страхом за дальшу долю Ліґи Націй. Довкруги містики Ліґи об'єднався цілий англійський народ, а тому, коли Італія перейде до наступу (все одно з якої причини) Англія витягне з цього всі висновки. Не можна себе давати обдурювати англійською флегмою. Англія нині під кожним оглядом сильніша, ніж у 1914 р. Англійці не реагують на образи їх чести байками про їхнє безсилля. Правда, вся італійська преса помістила погрозливі слова Мусолінія, що „санкції це війна", і ці слова йдуть з уст до уст, але їх вплив на прилюдну англійську опінію зовсім не такий, як собі його уявляють в Італії: вони викликують в Англії усмішку.

Отже: всетаки санкції?!

У такій загальній ситуації і в таких настроях сходиться Ліґа Націй, щоб сказати своє „остаточне" слово. Яке воно буде — побачимо, але якеб воно й не було, воно не розвяже остаточно й радикально італійсько-абісинського конфлікту, як не розвязала Ліґа Націй досі багато інших питань, що ворушать постійно світ і які також надалі криють в собі небезпеку світової пожежі. Висловитись ясно і недвозначно на 700 сторінковий меморіял Італії проти Абісинії і на обвинувачення Абісинії проти Італії і на констернацію з приводу англійських потайних торгів з Абисинією — це річ найважча з усіх, які досі приходилось діяти Лізі Націй. Найближчі дні вирішать справу її існування.

М-н.

За розклад французької армії.

В передовій статті „Газети Польск-ої" з 1. вересня ц. р. (ч. 242) — як одній з низки статтей про хід нарад VII. конгресу комінтерну у Москві — колишній кореспондент п. Отмар обговорює пляни комуністів про заходи над розкладом французької армії. Цю статтю передаємо нашим читачам майже в цілости тому, що вона подає класичний зразок тактики большевицького уряду до свого союзника на прикладі Франції.

На вступі п. Отмар пригадує, що найбільше принижена роля з усіх небольшевицьких держав, яких внутрішні справи розтягали нахабно на цім зборищі, припала саме... Франції, отже державі, яка пішла на найбільше політичне зближення з Совітами, бо заключила військовий союз, якого покищо ще не ратифікували.

„Куди обережніше — пише п. Отмар — повелись проектодавці з комінтерну з арміями ...„фашистівських держав" (до яких Москва зачислила теж Польщу) — наказуючи тільки „використати легальні і нелегальні звязки з армією".

З подібною програмою тактики комуністів у Франції виступив відомий французький комуніст Андре Марті, найстарший член центрального комітету французької комуністичної партії. Марті від 1907 р. до 1918 р. був професійним підстаршиною-механіком у французькій маринарці. У грудні 1918 р. приїхав з французькою ескадрою до Одеси, де станув у проводі збунтованих моряків — як член залоги торпедовця „Протея" — які під впливом большевицької агітації відмовились бомбардувати Одесу. В квітні 1919 р. Марті арештували за зорганізування бунту на згаданім торпедовці, щоб заволодіти ним. На кружляку Вальдек-Руссо, куди перенесли його — Марті довів удруге до бунту залоги і за те засудив воєнний суд Мартія на 20 років вязниці. Одначе вже в 1923 р. вийшов на волю, бо тоді вибрали його послом до парляменту. В роках 1925, 1927 і 1928 арештували Мартія за оживлену протидержавну діяльність і пропаганду проти пацифікації в Мароку підчас повстання Абд-ель-Кріма. В 1929 р. написав листа з наклепами на вожда французької армії Фоша, обвинувачуючи його за „организування інтервенції" проти большевиків. За те засудили його на 6 років вязниці, але мандат до парляменту знову вирятував його з вязниці. Марті майже щороку їздив до Москви, де дістав від большевицького уряду ордер „Червоного Прапору" за постійну „протимілітаристичну пропаганду". Одначе ця „пропаганда проти мілітаризму" не перешкаджала йому приняти почесний провід над низкою фабрик большевицького воєнного промислу.

„ЗАСЛУГИ" ФРАНЦУСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

Марті пригадав, що французька комуністична партія веде постійно акцію проти війни згідно з вказівками комінтерну. І так у 1921 р. повела акцію проти набору новобранців, які мали вхопити Німеччину за „горло"; в 1923 р. боролась проти окупації Рурщини, і за зближення з німецьким пролетаріятом; в 1925 р. организувала загальний страйк проти війни в Мароко і в Сирії; в роках 1927—1929 боролась з протибольшевицькими заходами французьких реакціонерів.

Далі Марті впевняв про горячу прихильність французьких робітничих мас до СССР, які слідкують уважливо за „соціялістичною розбудовою" в СССР.

„СССР підписав союз з Францією — говорив Марті — щоб використати „суперечности між імперіялістами".

Заявив, що французька „буржуазія" повернулась лицем до СССР під натиском мас. Одначе комуністи не вірять, щоб ця „буржуазія" могла додержати цей союз і запевнити безпеку Франції. Цю безпеку може запевнити тільки армія тісно звязана з народом. Тому комуністична партія робить усі заходи, щоб перетягнути армію на свій бік, щоб її не вжили проти народу і щоб могла заґарантувати, що французько-большевицький договір додержать.

ЗА КИМ СТОЇТЬ АРМІЯ?

За армію йде тепер у Франції завзята боротьба. Фашисти з „Аксіон Францез" і „Кроа де Фе" подвоїли свою активність, щоб перетягнути старшин і вояків на свій бік. На вічах перед народнім святом 14. липня ц. р. делеґат центрального комітету французької комуністичної партії видвигнув внесок, щоб створити комітети вояків з метою оборони конституції і республики, ударемнити інтриґи фашистівських орґанізацій та фашистівських старшин в армії.

Словом розкладова пропаганда у французькій армії пригадує якнайточніше таку саму розкладову пропаганду большевиків у російській армії за часів Керенського.

Відношення комуністів до французької армії відоме — говорив далі Марті. Комуністи йдуть до війська, щоб навчитись добре володіти зброєю.

ГРІЗНА ПЕРЕСТОРОГА.

Бастилії капіталу переповнені цивільними і військовими комуністами — запевняв Андрі Марті. Довкола французької комуністичної партії розвинувся масовий рух з таким розмахом, якого ще не було від часів великої французької революції.

Нагальні переслідування католиків в СССР.

ВАРШАВА. КАП. Переслідування католиків на Совітській Україні в останніх часах нагально зростають. Большевики накладають на останні католицькі церкви велитенські податки, які неможливо заплатити. В таких випадках замикають церкви і передають їх на збіжеві маґазини або кіна. Під цією притокою замкнули м. ін. католицькі церкви у Полонній, Бершаді й Оболівці. Така сама доля грозить церквам у Винниці і Житомірі. Одночасно большевики переслідують завзято католицьких священиків.

В Києві арештували знову останнього греко-католицького священика о. Щепанюка й о. Шенфельда та адміністратора католицької церкви на Совітській Україні о. Юхневича. Таким чином на Совітській Україні позамикали большевики майже всіх священиків і замикають рештки відчинених ще церков.

На Білорусі зі 120 кат. церков залишилося ще 30 церков. В останньому часі замкнули церкви у Слуцьку, Злобині, Рогачеві і Логойську. Залишилось на волі ще 12 священиків, з них 7 зовсім старезьких, які не можуть уже виконувати священичих обовязків.

На просторі всього СССР переводять масові арештування священиків, на яких накладають теж великі кари. З Ленінграду виселили останнього католицького священика о. Амудрі (домініканця).

Зпоміж православних єпископів арештували трьох: Венедикта Оренбурського, Гавриїла Сарапульського і Панкратія Кашинського.

Італія боронитиме своїх прав правно і політично.

РИМ. 3. 9. ПАТ. Італійська делеґація на сесію Ради Ліґи Націй з огляду на число і кваліфікації делеґатів є дуже поважна. Делеґація має 30 членів з бароном Альоїзієм во чолі. Поваґа, а передовсім широка компетенція поодиноких делеґатів вказують на те, що Італія наміряє з цілою силою боронити своїх прав законно й політично що готова розпочинати негайно дооліди навіть над найбільш технічними питаннями, які може поставити Ліґа Націй.

З культурного українського життя в Берліні.

Берлін, кінець серпня 1935.

26-го червня закінчився літній викладовий семестр в „Українськім Науковім Інституті" німецьким викладом проф. д-ра *Кузелі* про першого українського друкаря Швайпольпа Фіоля (1491). Виклад, що відбувся в салі берлінського університету, зібрав багато фахової публики, між іншим представників пруської державної бібліотеки, державної комісії для дослідів над першодруками, міської бібліотеки, обмінного книжкового бюра і т. д. й появиться друком у найближчому числі офіціального видання комісії „Байтреґе цур Ікунабелькунде". Частина викладу буде крім цього надрукована на бажання „Фронту Праці" в органі організації друкарів і папірників Німеччини „Кореспондент". Про виклад появилися прихильні рецензії у важніших берлінських щоденниках „Фелькішер Беобахтер", „Льокаль-Анцайґер", „Ґерманія", „Берлінер Таґеблят" і „Берлінер Морґенпост". Сам виклад має бути восени повторений у „Товаристві німецьких бібліотекарів" у Берліні.

Берлінське *радіо* („Рундфунк") мало недавно нагоду вислухати у своїй домівці проби українського хору, що істнує від весни цього року під управою п. Цимбалістого. Виступ хору зробив дуже добре враження й хор дістав запросини дати з початком жовтня окремий *концерт української пісні*. У звязку з тим треба згадати, що п. Цимбалістий виступав перед кількома тижнями в берлінському радіо з дуже добрим успіхом.

Підчас літа виголосив місцевий парох о. д-р *Петро Вергун* цілу низку викладів про українські церковні справи, між іншим виклад про наше богослуження у франкфуртському радіо. Про ці виклади напишемо ще докладніше.

В половині вересня ц. р. відбудеться в Брюсселі *міжнародній фільософічний конгрес*. З німецькою делеґацією виїздить туди проф. д-р Мірчук із викладом з обсягу української народньої фільософії.

Науковий співробітник „Укр. Наук. Інституту" д-р *Антонович* виїхав на двомісячний побут до Кеніґсберґу для студіювання українїків в тамошніх архівах.

Доцент *Димінський* брав участь як одинокий українець (від „Українського Наук. Інституту" в Берліні) у штутґартському конґресі „Дойче Вельтвіртшафтліхе Ґезельшафт". *к. д.*

Українські товариства й орґанізації в Заліщиках.

Перегляд нашої праці й дорібку в місті й повіті.

Заліщики — в передвоєнних роках таке рухливе місто, від часу поставлення на Дністрі румунського кордону почало постепенно завмирати. Якби не мало застрику в формі літниська, зійшлоб неохибно до ролі села.

В цім містечку живе горстка української інтелігенції. Правда, не з великою ініціятивою, якої вимагають теперішні часи, та всеж з деякою дозою ідеї, яка, не зважаючи на їх ріжні позиції в суспільнім, чи державнім житті, держиться їх цупко при рідним народі й церкві і не позволяє їм „хилити вниз прапору". Прикро тільки, що інтеліґенція тут розбита, живе осібняком, не чує потреби спільного пожиття та спільного обміну думок. Одначе істнують тут товариства та орґанізації, які можуть виказатись деякими успіхами.

І так у власнім гарнім домі знайшла приміщення **Українська Каса**, основана ще в 1904 р., яка в минулім році святкувала свій 30-літній ювилей. Директором її є п. Василь Бараник, б. сенатор. Каса ця, не зважаючи на важкі часи, робить значні поступи, головно завдяки тому, що не пускається на ризиковні інтереси. Доказом доброго стану та розвою каси є розмірно великі датки, які рік-річно вона призначує на народні цілі, а саме на Просвіту, Рідну Школу та УКТОДІ у Львові, а дальше на філію Просвіти, Рідну Школу та інші установи в Заліщиках. В останнім році каса жертвувала: 100 зол. на фонд будови бурси, 100 зол. на підмогу бідним студентам, 200 зол. на прикрашення місцевої церкви та 50 зол. на будову церкви в Добровлянах. Селянство розуміє вагу своєї каси та горнеться до неї радо. На жаль, за мала сума ощадностей спинює розмах каси, але це явище в тут. повіті оправдане упадком Союзу Кооперативів у Тлустім, який залишив у селян прикре почуття та взагалі підірвав сильно довіря до своїх кооператив. Провід каси веде також працю на полі орґанізаційнім: пропаґує основування Райфайзенок по селах (Колодрібка), помагає зіставлювати біляпси (Щитівці), пропаґує і помагає в основуванні районних молочарень (Торське, Касперівці), вкінці ширить дрібну масову ощадність. Жаль тільки, що мало сил до праці по селах, а ще менше на місці, які хотілиб нести селянам пораду і поміч.

У власнім домі має теж приміщення **філія „Просвіти"**, якої головою є д-р Роман Стефанович. В діловім році відбула філія три просвітні анкети в справі масового членства та в справі поширення бібліотек. У двох анкетах брав участь делеґат Головного Виділу п. Гафткович. На 24 сіл заліщицького судового повіту є читальні в 23 селах: в 1 селі (Голіградах) старство читальню розвязало. 15 читалень мають свої власні доми, 2 доми (в Костільниках та Печарні) будуються, а 1 читальня має закуплену площу під будову (Заліщики Старі). При читальнях є 18 театральних гуртків, 6 хорів та 3 орхестри. 14 читалень розвивається добре, 9 слабше. На перше місце під оглядом праці вибились читальні в Колодрібці та в Заліщиках Старих, під оглядом поширення масового членства Угриньківці. По всіх читальнях збільшено та оживлено бібліотеки. Власними силами дають читальні вистави та концерти. Загалом життя читалень стало тепер більш самостійне, як колинебудь. Духовенство бере розмірно активну участь у праці, натомість учительство не тільки відсунулось зовсім від праці, а навіть не є членами читалень.

Кружок „Рідної Школи". Головою „Рідної Школи" є емер. учит. п. Будзінська Рожа. Людина ідеї і серця, та родинне життя не дозволяє їй на ширший розмах. Радаб віддати провід товариства в руки мужеські, та нема охочого, щоб її заступив. В цьому році не може товариство похвалитись великою діяльністю, бо коляда, на яку все покладається найбільшу надію, пройшла слабо. Крім того селянство виказує мале зацікавлення для Р. Ш. Горстка місцевої інтеліґенції платить точно вкладки та проценти від місячних доходів, але бракує людей до орґанізаційної праці. Та всеж таки товариство має до занотування отсе: а) уладження дитячого концерту в честь Шевченка, до чого головно причинився п. Іван Ткачук та п. Ніля Лисевич, учит. кандидати без посади, б) ведення дитячої бібліотеки, закупленої головно жертвами п. Дембіцької (50 зол.), філії „Просвіти" (30 зол.) і лептами молоді (20 зол.), в) спільно з Союзом Українок та Українською Касою опіка над біднішими учнями (поміч у шкільних оплатах), г) заложення 2 садків: у Добровлянах та Синькові. Більше садків не урухомлено бо старосто не дало дозволу на заанґажування сил зпоза повіту. Черги своєї чекає ще будова бурси, яка має вже площу і призбираних 2000 зол. Справа ця тимбільш актуальна і пекуча, що в Заліщиках є державна ґімназія.

Одним з молодших товариств є **Союз Українок**, якого головою є п. Марія Бараникова. По селах заложено досі 6 кружків, а саме: в Синькові, Новосілці, Угриньківцях, Колодрібці, Дзвинячі і Добровлянах. Провід у кружках — за винятком Дзвиняча — є в руках самих селянок. В Добровлянах уладжено спільне свячене і враз з проводом Рідної Школи поведено акцію виховування дітей. Незрозумілі тільки перешколи, що їх роблять свої своїм. Напр. читальня „Просвіти" в Колодрібці відмовляє Союзові Українок своєї домівки на сходини. Чи не краще підпомагати таку хосенну орґанізацію?

Ширший розмах взяла у нас **праця на церковнім полі**, від коли завідателем парохії є о.

Д. ПАНАСІВ. 2)

ЗОНЯ З ЛІТНИЩА.

Чого той день такий довгий, так тягнеться в безконечність? щоб уже вечір, ніч переспати, хай би й безсонно перекидатися з боку на бік, а потім уже буде ранок, завтра.

Подивилася в дзеркало. Розгорнула хвилю буйного золотистого волосся.

„Пільний коник".

Стояла так — гарна, з розпашілим обличчям, струнка, визивна. Зпід суковки випиналися бруньки грудей. Здовж від плеча аж до кісток, плила принадна лінія, що нею все захоплювалися мистці від творця грецької богині кохання до портретистів паризьких мідінеток. Зоня знала: вона гарна, захоплива, приманлива. Так гарна, а він з тією чорною Іванкою возиться й на крок не відступає. Пішли на два дні на прогульку, а йому й байдуже про неї, що тут чекає й дочекатися не може, коли знову його побачить, почує його різку ходу, почує його голос.

Сльози стали в синіх очах. Уста дрижали, ще хвилина... Стук! стук!... Зірвалася, підбігла до дзеркала, нашвидку поправила волосся. А серце так товчеться в грудях...

— Прошу пані, лист приніс хлопець із пошти.

„Лист"...

Так, це знов той Сянко. Цілими днями нічого не робить, тільки листи до неї пише, довжезні листи, кільометрові листи. І все про своє кохання, свій смуток, свою тугу. Що її любить, аж боїться за себе. Щоб вона його бодай трошки полюбила. Бодай раз ласкаво глянула, один, хоч трохи сердечний лист написала. Сянко, такий мазґай, мамин синок, з розмріяними очима, закоханий блазень!

Подерла лист навіть не відчиняючи. Подерла на шматочки. І ногою по ньому. Всадила кулак в уста. Сльози напливали до очей, збігали двома струмочками по обличчі. Не видержала: вонила голову в подушку, всім тілом стрясали судороги, пальцями рвала покривало. „Піду, так, піду і скажу, нехай буде, що хоче... Не видержу, вмру... Ой, що буде, що буде?" І новий наплив сліз.

А в серці боліло. Боліло, пекло. Голова горіла...

— Зоню! Зонечко!...

Кинулася до вікна. Як це добре, що вікна так низько! Але стянула при вікні, дивилася на нього й не знала, що їй робити.

— Зонечко! Плакала Зонечка, чого Зонечка плакала? Не треба, не можна плакати...

Пестливі слова додавали жалю. Сперлася об раму вікна, дивилася, але нічого не бачила. Почула, як голову гладила рука. Пригорнулася. На устах гарячий дотик. Закинула руки на його шию, пригорнулася міцно.

— Богданку, мій коханий Богданку!...

*

Поїзд вистукував на рейках, гнався по двох блискучих лініях, клубами брудно-чорного диму бухав. І вперед, все вперед. Минали горби, лани зеленого збіжа, дерева із щойно розтріснениміи бруньками. Невеличке сільце з болотяними вулицями, загорненими в грубі хустки молодицями. Вихуділа постать у вилинялому капелюсі несла колесо від воза, спинилася й вишкірила зуби в добродушній усмішці. Юрба дітей, вимазана болотом від подертих чоботенят по невтирані носи, гналася за поїздом, вимахувала руками та щось кричала. Потім невелика стація: начальник стації, дві сільські дівчини, кілька тендітних панянок проходжувалося по пероні, за ними двох паничів із провінційними зарозумілими мінами. На вікні грівся до сонця кіт. І знов у дорогу.

Богдан сперся об вікно й дивився перед себе. В очах грали вогники. Здається, пішов би перед себе, по тих грязких полях, по болоті вулиць, кожного стрічного витав би, сміявсяб до нього. Бо рідна земля пахне, тягне до себе, незримо голубить як ніжна ненька.

Весна щойно прокинулася, протерла свої очі заспаної молодої дівчини й сміється давінко, на ввесь голос втішна, щаслива. А за кожним усміхом — вище піднімається трава, зеленішає її щє жовтий колір. Від чорного болота ріль іщов запашний віддих.

Одномаїтно вистукував по рейках поїзд...

Відірвався очима від ріль і розглянув купе. Є нова людина. Золотоволоса пані. Пані повернула обличчя до нього: Зоня! Так, Зоня!... Мале, кохане дівчатко — яка вже жінка з неї... Думки цілою юрбою тиснулися до голови, напирали на череп. Задріжала рука на вікні.

— Якщо не помиляюся, то пан Богдан?

— Так, Зоню, пан Богдан...

— Що за несподівана зустріч! Ніколи собі не думала, що вас побачу, та ще нині, отак у поїзді

Мельничук, людина молода та енергійна. Стан,
який він унаслідив по своїх попередниках, сха-
рактеризував він так: „Безладдя в душах люд-
ських". Не було права виставляти Найсвятіших
Тайн у часі вечірні, а навіть не було для кого
тої вечірні відправляти, а деколи і Служби Бо-
жої читати. Щойно систематична праця в цер-
кві, як катехизація, реколекції та 10-денна мі-
сія, в часі котрої проповідували оо. Редемпто-
ристи, притягнули людей до церкви. Прийшло
теж внутрішне уладження та вивінування цер-
кви. Справлено нові священичі ризи та дві па-
ри хоругов у народнім стилі, заінстальовано в
церкві електрику коштом 1 і пів тисяча золо-
тих, споряджено нову залізну браму і т. д. На до-
хід церкви уладжено 11. VIII. ц. р. фест та
забаву, які дали 300 зол. доходу. А що 500 зол
жертвував на церкву в Заліщиках міністр Кос-
цялковський, тож у пляні є ставлення нової
доліваки з імітації мармору, що коштуватиме
яких 2.000 золотих. — До матірньої церкви в
Заліщиках належить ще церква в Добровлянах,
яка і своїми розмірами і своїм віком не нада-
ється до вжитку, тому там розпочато будову
нової церкви. Минулого року поставлено фун-
даменти, цього року підтягнено вже 7 метрів
муру. Будову фінансує громада, яка черпає
значні доходи з морелевого саду.

До оживлення усіх товариств та організа-
цій причиняється у великій мірі **хор чит. „Про-
світи" в Заліщиках Старих** під проводом Івана
Ткачука, учит. кандидата. Хоч хор цей склада-
ється з самих аматорів та істнує щойно від
1932 р., є він вже доволі здисциплінований і
може похвалитися значними успіхами. Цілу
низку виступів на народніх та церковних свя-
тах треба записати на його конто. Репертуар
хору поважний і богатий і то як під оглядом
вокальним, так і драматичним. Хор вивчив між
іншими: „Стрілецьким шляхом" Гайворонсько-
го, „В горах грім гуде" Колесси, „Вечерниці"
Ніщинського, „Огні горять" Воробкевича, тво-
ри Леонтовича й інших, а з творів драматич-
них: „За Німан", „Ніч під Івана Купала", „Не-
вольник", „Пошились у дурні" й инші. Побажа-
тиб хорові і його диригентові якнайкращих у-
спіхів у тій ідейній праці!

При кінці слід зазначити, що істнує ще тут
від недавна товариство **„Луг"**, а зовсім недавно
розпочало свою діяльність і спортове товари-
ство **„Дністер"**. „Луги" поширюються і в пові-
ті. На жаль, є і товариства заниділі, як, **„Бесі-
да"**, або й зовсім завмерлі, як Відділ учит.
„Взаїмної Помочи". Взагалі учительство на цім
терені зірвало з давньою гарною традицією та
перечеркнуло себе як чинник громадянський.

В. Ц.

З виборчого руху.

КОЛОМИЙЩИНА.

Дня 27. серпня відбулось в *Гвіздці* передвиборче віче, котрому проводили д-р К. Трильовський, дир. Букатович і п. Д. Винничук. Кандидат на посла м-р І. Заваликут пояснив в обширній промові як політичне положення, так і вагу виборів. Видно було по слухачах, що та промова припала їм до переконання і до серця. Потім забрав голос д-р К. Трильовський та виказав, яку шкоду зможе принести нам бойкот цих виборів. Через бойкот ми могли би втратити навіть тих послів, котрих кандидатури поміщені на другому місці лист кандидатів. Бойкот могли ухвалювати лиш люди, що зовсім не здають собі справи з нашого положення в Польщі та не мають просто почуття відповідальности перед історією. Дуже довгу та баламутну промову виголосив п. Гриць Яремчук, виступаючи передовсім проти тих послів, що ходять до каварні. На це відповів йому п. Заваликут, що не думає давати ніяких обіцянок, але, що буде працювати разом з іншими над культурним і господарським піднесенням села. П. Ів. Лоюк вніс, щоб голосувати не лиш на п. Заваликута, але й на старого гуцула Янушевського, одначе дир. Букатович дав йому достойну відповідь і зазначив, що ми мусимо держатись компромісу, бо є і такі повіти, в котрих наш кандидат і на четверте місце листи кандидатів не попав би, а внаслідок компромісу попав на друге. Остаточно ухвалено одноголосно резолюцію, в якій візвано всіх громадянок і громадян до масової участи у виборах та до віддавання карт голосування без всяких креслень. Віче, в котрім взяло участь около 160 делегатів з сіл гвоздецького судового повіту, закінчено відспіванням національного гимну.

ВИБОРЧА НАРАДА В ТЕРНОПОЛІ.

Дня 30. серпня ц. р. відбулася передвиборча нарада в *Тернополі* в салі Міщанського Братства при участи делегатів з повіту. Нарадою проводив заст. голови ПНК п. *А. Кунько*, секретарював п. *Володимир Трач*. Реферат політичний та реферат про значіння виборчого компромісу виголосив *д-р Степан Баран*, взиваючи до масової участи у виборах і до віддання при голосуванню нечерканих карток. У дискусії забирали голос: о. Ст. Вонс з Ігровиці, м-р О. Гринкевич і міщанин Іван Онуферко с. Івана, заявляючися за тим, щоб додержати компромісу і голосувати нечерканими картками. Після того кандидатську промову виголосив кандидат на посла п. В. Болюх.

На внесок м-ра Гринкевича ухвалено одноголосно резолюцію: Збори висказують повне довіря Проводові УНДО за його діяльність, апробують його акцію дотично виборчого порозуміння та взивають українських виборців з виборчої округи ч. 61. (Тернопіль—Збараж—Скалат) голосувати на чолового кандидата п. Василя Болюха відданням нечерканих карток. Збори закінчено відспіванням національного гимну.

ІЗ ЗОЛОЧІВСЬКОЇ ОКРУГИ.

В неділю 1. вересня ц. р. відбулося виборче віче в селі *Ожидові* золочівського повіту в салі місцевої читальні „Просвіти". Нараду відкрив місцевий парох о. декан *Евген Давидович*. На предсідника зборів вибрано п. *Івана Чучмана*, секретарював п. *Осип Заяць*. На віче явилося понад 250 виборців з Ожидова і доокличних громад. Реферат про значіння виборів та потребу вибрання українського парляментарного представництва виголосив делеґат Краєвої Народньої Канцелярії м-р Богдан Бородайко. Після реферату зібрані виборці ставили ріжні запити, на які відповідав референт. При кінці ухвалено всіми голосами проти одного взяти масову участь у голосуванні та віддати свої голоси на чолового кандидата золочівської округи п. *Володимира Кузьмовича*. Віче закінчено відспіванням національного гимну.

Того самого дня в год. 6-ій веч. відбулася передвиборча нарада в селі *Юськовичах* золочівського повіту в салі місц. читальні „Просвіти". На предсідника наради вибрано п. *Івана Гнідя*, на секретаря місц. учителя п. *Романа Дудика*. Делеґат Краєвої Народньої Канцелярії м-р *Богдан Бородайко* в одногодинному рефераті представив зібраним виборцям наше теперішнє політичне положення і ті причини, якими керувалось УНДО, рішаючись взяти участь у виборах. Після реферату забирали голос по черзі: управитель школи п. Павло Лушанець, п. Стецюк Іван, п. Іван Гнідь та інші. Виборці рішили одноголосно взяти участь у виборах, щоб вибрати послом золочівської округи п. Володимира Кузьмовича. Нараду закінчено відспіванням національного гимну.

ТУРЧАНЩИНА.

В *Ясінці Масьовій*, повіт Турка, 28. 8. відбулося у домі читальні „Просвіти" передвиборче віче під проводом члена ПНК *Пилипа Ковальчака*, на якім після рефератів *д-ра Мирона Кондрата* й *Андрія Горечка* з Турки, присутні рішили масово піти до соймових виборів і піддержати кандидатуру *Гриня Тершаківця*.

З 5 делеґатів до сенатської колеґії вибрано у нас дня 25. 8.: 1) д-ра Е. Добошинського, турчанського старосту, 2) С. Дріфка, війта зі Сянок, 3) Я. Яворського, війта з Турки-село, 4) Е. Кордасевича, війта з Розлуча і 5) А. Комарніцького, солтиса з Комарник. Значить: делеґатом з турчанського повіту не вийшов ні один українець! тільки самі поляки.

БОЛЕХІВЩИНА.

В дні 26. серпня відбулася велика передвиборча нарада для Болехівщини під проводом о. крил. **Сухого**, пароха у Волоському Селі. Прибуло майже все духовенство того району та делеґати 25-ти громад болехівської округи. Приявних около 150 делеґатів. Отворив нараду голова Повітового Народнього Комітету о. **Сухий** та запропонував на предсідника зборів **о. Домбчевського** з Гошова й селянина **Січку** з Витвиці, на секретаря п. **Рудикевича** з Болехова. Реферат про наше положення і вибори виголосив п. **Дмитро Великанович**, чоловий кандидат тої округи, доповнив його **д-р Дереш**. Дещо замішання вніс п. Медвідь Антін з Долини, пропонуючи інакше голосування, як доручив наш Провід. Одначе стрінувся з дуже гострою відправою приявних, які сильно осуджували отаманські виступи деяких наших невідповідальних людців; зокрема в цілою рішучістю заявились за виконанням доручень нашого Проводу приявні о. Штайдер, о. Сухий, о. Домбчевський і п. Сімків. Селянин з Лисович Гаврилів Дмитро у прегарній промові доказував, що вибір посла до парляменту — це не те саме, що вибір радного, солтиса, чи війта в громаді. Ці останні мають дбати про льокальні інтереси, а посол є для цілого народу і тому кидання кличів за льокальними кандидатами на послів є тільки розбиванням національної дисципліни. Ухвалено резолюцію, в якій висказано довіря Проводові УНДО та рішено повести пропаганду за голосуванням картками без ніяких черкань. Піснею „Ще не вмерла" покінчено цю поважну й гарну нараду.

ДОЛИНЩИНА.

В дні 28. серпня ц. р. відбулася нарада делеґатів міщанства в читальні „Просвіти" у **Рожнітові**. Реферував **Дмитро Великанович**. В дискусії промовляв місцевий парох о. Костів, який виголосив вдоволення з реферату п. Великановича, д-р Курбас, студ. Д. Павлів та ін. Рішено повести пропаганду за масовою участю у виборах.

Як я тішуся вами!... Що ви робили, де ви бували? Цеж довгий час, як ми з вами бачилися, чи не три роки вже, правда?

„Яка вона гарна! Все ще її уста тремтять, як розмовляє. Ні трохи не змінилася, хіба ще кращою стала. Зоню, Зонечко!...

— Всюди; де мене не носило? Їздив трохи, на місці сидів. Побуду в одному місці довше, вже мене жене. Куди? Сам не знаю. Перед себе. А тепер уже знаю куди: до батьківщини. Така вже наша вдача, що на чужині ностальґія обхоплює й гонить тобою, гонить, доки назад до рідної хати не зажене. Мабуть тому в нас нема великих подорожних, бо нам рідна стріха мохом обшита, дорожча від індійських паґод та нюйорських хмародерів.

— Бачите... Ніби не довго, а так довго. Скільки за той час сталося. Ви, певне, щойно їдете, не мали часу зазнайомитися з усім, що сталося, коли вас не було? То мені припадає приємність вам усе розказати... Ви Іванку Болотько памятаєте, цю з чорним волоссям, з проділом на середині голови? Тепер таких проділів уже не носять... Отже, Іванка вийшла заміж за лікаря Наконечного, він славний такий і багатий, обоє щороку на Рівієру або до Остенди їздять. Іванка ще має успіх у хлопців і в старших...

Дивився очима, але не бачив нічого. Бо вискочили картини, дбайливо збережені в нетрях памяті, одна за одною, мережані шумом старих дерев. У вухах причулася мельодія вальса, вигравана на родинним фортепіяні... Смілвся до тих днів, таких давних для нього, що все новими враженнями захоплювали. Все тобі в душі те, але вже перегороджене новим, свіжим. Рвешся до нього — далеке, минуле. Тільки мельодія давня грає тобі коханим звуком, пільним коником...

— А памятаєте „пільного коника", пане Богдане? Ви все мене так називали...

„Так, пільний коник!... Заплакані оченята, тремкі уста, гарячі рученята коханої дитини..."

Дивився на її уста, що щебетали давні історії, швидко випускали слово за словом, замикалися, набирали віддіху й знову щебетали. „Коханий пільний коник!"

— О, у вас, бачу, нема гумору. Не такий розмовний пан Богдан, як колись...

Протер очі, ще раз, може помиляється:

— Так, шлюбна обручка на її руці!...

— Ви на довго вернулись, назавжди може? „Шлюбна обручка на Зениній руці..."

— Чи на довго? — відповідав стомленим голосом і повернув голову до вікна, до подихом весни пещених піль і гаїв. — Чи на довго? Не знаю... Мабуть на кілька днів. Тільки батьків відвідаю...

— І знов у світ? — вдивилася здивовано в нього. —

— І знов у світ...

Свіжі кольори за вікном меркли. Були йому байдужні. Така байдужа й весна.

— Подумайте: три роки. А видається, ніби цілий вік. Як той час минає...!

— Так, ласкава пані, якось так минає...

І після хвилі споминів, що запаморочувала прийшла друга — якоїсь дивно чужої розмови, яку ведемо у поїзді із випадковими сусідами

—o—

Дня 28. серпня ц. р. відбулося велике віче під голим небом у **Струтині Нижнім** при співучасти делегатів зі Струтина Вижного. Цілу площу на приходському майдані заповнили в числі до 1000 душ селяни. Отворив нараду і проводив її парох **о. Шанковський.** Промову про положення українського народу й вибори виголосив **Дмитро Великанович** та д-р **Курбас,** адвокат з Рожнятова. По вислуханні рефератів і кінцевому слові о. Шанковського приявні ухвалили взяти масову участь у виборах. З піснею „Ще не вмерла" приявні розійшлися в найкращому настрою.

В дні 29. серпня ц. р. відбулася в **Перегінську** передвиборча нарада в льокалі С. С. Служебниць. Нараду отворив директор митрополичих дібр п. **Ґашинський** та передав провід о. деканові **Патрилі.** На нараду явилися крім українців також жиди і поляки. Реферат про вибори й майбутні пляни праці Парляментарної Репрезентації виголосив п. **Дмитро Великанович.** У дискусії підніс о. предсідник працьовитість п. Великановича як посла і візвав приявних віддати свої голоси при виборах до сойму на нього. Зокрема звернув увагу наших будучих представників у польському парляменті на потребу Перегінська, а саме на реґуляцію ріки Лімниці, опіку для робітництва, та конечність основування школи деревного промислу.

КАЛУЩИНА.

Дня 24. серпня відбулася передвиборча нарада у збірній громаді **Лдзіне,** пов. Калуш. З огляду на пильні роботи в полі прибули тільки самі делегати з сусідніх сіл, у першій мірі наші священики. Реферував п. **Великанович Дмитро** про сучасне положення і виборчу акцію. По оживленій дискусії рішили приявні доложити всіх зусиль, щоб наше громадянство взяло масову участь у виборах до сойму в дні 8. вересня ц. р. та голосувало згідно з дорученням Проводу.

ВІЧЕ В ПЕРЕМИШЛЯНАХ.

Дня 26. серпня ц. р. відбулося в **Перемишлянах** передвиборче віче під голим небом на подвір'ю „Українбанку", скликане Пов. Н. Комітетом. Віче отворив голова ПНК. адв. **д-р Свістель,** запросивши до президії **о. сов. Юліяна Левицького,** пароха в Дунаєві і **Василя Кушніра,** сел. в Кореличах; секретарював п. **Михайло Новосядлий.** Реферат про політичне положення українського народу і нову виборчу ординацію виголосив кандидат на посла д-р **Степан Біляк,** який заразом вияснив конечність і значіння виборчого компромісу, заключеного політичним проводом. Черговий промовець п. **Мирон Луцький,** землевласник з Янчина, представив додатково вагу соймових виборів і заразом заявив, що вповні піддержує кандидатуру д-ра Ст. Біляка та візвав присутніх, щоб голосували згідно з дорученням Народнього Комітету. По вияснениях, що дотичили самого способу голосування у дні виборів і технічної підготови акції на місцях, на внесення **о. М. Ковча** з Перемишлян ухвалено резолюції, в яких висказано довіря політичному проводові та візвано населення до якнайчисленнішої участи у виборах.

ВІЧЕ В БЕРЕЖАНАХ.

Дня 28. серпня ц.р. відбулося в **Бережанах** в салі Українбанку передвиборче віче при участи понад 300 осіб з усіх місцевостей повіту. Віче отворив голова ПНК. в Бережанах **д-р Вол. Бемко** та запросив до президії пп.: проф. **Гриньця Бобяка, Семена Барана,** сел. з Раю і дир. **Васькова** з Шибалина. Секретарювали пп. **Огнистий** з Бережан і **Гр. Недільський** з Жукова. Реферат про теперішне положення нашого народу і наше відношення до соймових виборів виголосив кандидат на посла **д-р Ст. Біляк.** Над рефератом розвинулася дискусія, в якій забирали слово пп.: **м-р Володимир Лоґуш,** адв. в Бережанах, **проф. Гринько Бобяк,** міщани **Іван Сенишин** і **Василь Замощак** з Бережан. Всі промовці заявились за участю у виборах і якнайенерґічнішою піддержкою кандидатури д-ра Ст. Біляка.

СОКАЛЬСЬКА ВИБОРЧА ОКРУГА ч. 73.

Передвиборча акція в сокальській виборчій окрузі розпочалася нарадою відпоручників українських повітових виборчих комітетів, яка відбулася в **Раві Руській** дня 11. серпня при співучасти відпоручника Центрального Комітету УНДО пос. Зиновія Пеленського. Взяли в ній участь відпоручники Сокальщини д-р Лев Хоминський, д-р Роман Перфецький і Франц Козьолковський, відпоручники Равщини інж. Корнило Целевич, д-р Богдан Карпевич, Гринь Пушкар і Дмитро Демко, відпоручники Любачівщини д-р Юрій Дякунчак та інж. Михальчишин і відпоручник Жовківщини радн. Данилович. По рефераті пос. Зиновія Пеленського й оживленій дискусії намічено подрібний плян передвиборчої акції.

Передвиборчі повітові і районові віча відбулися досі:

В **Любачеві** дня 19. серпня в салі читальні „Просвіти" під проводом інж. **Михальчишина.** У битком набитій салі кандидат на посла **д-р Роман Перфецький** виголосив свою живо оплескувану кандидацьку промову, по якій забирали голос пп.: Франц **Козьолковський** та інж. **Михальчишин.** Ухвалено резолюцію з висловом проводові УНДО повного довіря і рішено взяти громадно участь у виборах.

В **Чесанові** дня 20. серпня в салі Філії „Просвіти" під проводом п. дир. **Тогана** з Нового Села. На цьому вічу виголосили промови д-р Роман **Перфецький** та інж. Корнило **Целевич.** По промовах пп. Франца **Козьолковського** і Йосифа **Сідельника** ухвалено резолюцію тогож змісту, що на вічу в Любачеві і відтак вибрано для Чесанівщини повітовий виборчий комітет, який уконституувався, вибираючи головою п. дир. Тогана, заст. голови д-ра Пантелеймона Бабяка і секретарем м-ра Горошка. Комітет перевів поділ повіту на райони і рішив повести енерґійну акцію в напрямі строгого виконання виборчого компромісу при голосуванні.

В **Олешицях** дня 21. серпня в салі читальні „Просвіти". На цьому вічу промовляв кандидат на посла д-р Роман **Перфецький** і Франц **Козьолковський.** Ухвалено резолюції, як вище.

В **Белзі** дня 22. серпня в салі Народнього Дому. Віче відкрив о. декан **Іляріон Ґела,** предсідником вибрано п. Теодора **Ліськевича.** По промовах д-ра Романа **Перфецького** і Корнила **Целевича** промовив іменем Белзщини п. Теодор **Ліськевич,** висловлюючи радість, що чоловим кандидатом на посла є д-р Роман **Перфецький,** який як колишній посол до галицького сойму з округи Белз—Сокаль добре прислужився для повіту й української нації.

В **Жовкві** дня 23. серпня в салі Повітового Дому під проводом радн. Даниловича. На цьому численному вічу промовляли д-р Роман **Перфецький та інж.** Корнило **Целевич,** крім них пп. Йосиф **Сідельник,** агр. **Залуцький** і радн. **Данилович.**

В **Сокалі** дня 25. серпня в салі Народньої Торговлі під проводом д-ра Льва **Хоминського** у битком набитій салі. Промовляли д-р Роман **Перфецький** та інж. Корнило **Целевич,** відтак у дискусії пп.: **Малиновський,** Йосиф **Сідельник** і д-р Лев **Хоминський,** котрий з особливим притиском підчеркнув, що хоч на сокальську округу виставлені дві українські кандидатури, то додержання нами виборчого компромісу є подиктоване інтересами нашої нації, тому візвав увесь загал виборців до віддавання карток до голосування без якихнебудь черток.

В **Туринці** дня 25. серпня в салі читальні „Просвіти". На цьому вічу реферував радн. **Данилович** при численній участи виборців з Туринки.

У Вербиці дня 25. серпня в салі „Просвіти" під проводом о. **Криницького.** На цьому вічу реферував від сокальського виборчого комітету п. Франц **Козьолковський** при громадній участи виборців з доокличних сіл.

У **Раві Руській** дня 26. серпня в салі Народнього Дому під проводом о. дек. **Дороцького.** По промовах д-ра Романа **Перфецького** й інж. **Целевича** виявалася ширша дискусія, в якій помітніші промови були пп. Стефана **Юна,** д-ра Богдана **Карпевича** й о. дек. **Дороцького.** Промовляв ще вдруге д-р Роман **Перфецький,** після чого ухвалено резолюції з довірям для національного проводу і зазивом до масової участи населення Равщини у виборах.

В **Мостах Великих** дня 28. серпня в салі читальні „Просвіти" під проводом д-р Івана **Малка.** В дні цього віча жмінка націоналістів намагалася ввести заколот. На дзвіниці і на стінах деяких домів появились написи проти участи у виборах. На самому вічу промовляв кандидат на посла д-р Роман **Перфецький,** якого річева і красноріча промова зробила помітне враження. Спроба кількох підростків ввести під кінець віча заколот кількома вигуками стрінулася з таким рішучим осудом цілого віча, що цей інцидент зліквідовано з місця. По д-рі Перфецькім промовляли м-р Стефан **Лозинський** і д-р Іван **Малко.**

В **Немирові** дня 28. серпня під проводом о. дек. Василя **Гучки.** На цьому вічу промовляв інж. **Целевич,** п. Франц **Козьолковський** та о Константин **Кодій.**

В **Куликові** дня 29. серпня на площі читальні „Просвіти". Віче отворив о. сов. **Клюфас** і покликав на предсідника віча п. Стефана **Татуха,** на секретаря п. Михайла **Шаха.** По двократних промовах кандидата на посла д-ра Романа **Перфецького** намічено мужів довіря для переведення дальшої передвиборчої акції. Це віче замітне тим, що хоч на ньому було також доволі сельробів і москвофілів, воно відбулося в повнім спокою.

Вкінці в Угнові дня 1. вересня в салі читальні „Просвіти". Віче відкрив о. **Трешневський** і на його внесення вибрано провід віча в особах пп. **Гриня Онишкевича** як предсідника, **Павла Щирбу,** заст. предсідника і **Теофіля Павлюка,** секретаря. На вічу заступлені були всі села Угнівщини (крім двох подальших) і саля була виповнена по береги. Промови виголосили д-р **Роман Перфецький** та інж. **Корнило Целевич;** відтак ще вдруге промовляв д-р Роман Перфецький для подрібного представлення способу голосування. Відтак промовляли пп. **Гринь Онишкевич, інж. Корнило Целевич** та **о. Трешневський,** котрий у відповіді п. Онишкевичеві, який поручав виборцям давати чертки на картках до голосування, вказав з особливим притиском на необхідність вповні додержати виборчого компромісу через віддавання карток до голосування без якихнебудь черток. При кінці віча розкинено летючки Українського Окружного Виборчого Комітету в Сокалі із зазивом до масової участи наших виборців у голосуванні і до строгого виконання ними виборчого компромісу. Заразом роздано передвиборчу літературу і повновласти та інструкції для мужів довіря.

Крім цього відбулися **передвиборчі збори у важніших селах сокальської округи.**

Зїзд книговодів.

ЗА ЗАКОН В ОБОРОНІ ПРОФЕСІЙНИХ ПРАВ.

В неділю 1. вересня ц. р. відбувся в салі пленарних засідань Пром.Торг. Палати у Львові Реґіональний Зїзд Книговодів, скликаний львівським відділом загальної професійної орґанізації п. н. „Звйонзек Ксенґовых в Польсце". Відчинив зїзд в год. 10. рано предсідник орґанізаційного комітету, який привитав репрезентантів воєвідства, судівництва, скарбової влади, вищих наукових заведень, кооперативних союзів, преси і всіх зібраних товаришів по фаху. *З репрезентантів українських установ* завважили ми през. інж. Павликовського і дир. д-ра В. Сінґалевича. З української преси заступлене було *„Діло"*.

На почесного предсідника зїзду покликали *М. Ґавронського* з Варшави, президента обєднань книговодів й експертів у Польщі, на ділового предсідника п. *Теофіля Сайферта.* До президії ввійшло 8 осіб, між ними головний книговодець Зем. Банку Гіп. *п. Я. Косоноцький.* На секретарів запрошено пп. д-ра Бельоглявка і д-ра Бартинського.

Після відчитання проєкту привітних телеґрам від зїзду і після привітів для зїзду приступлено до ділової праці.

З рефератами виступили пп.: *д-р Н. Герцель* (Львів — „Значіння рахунковости і наші завдання"), *Н. Пророк* (Варшава — „Становище книговодця в нас і за кордоном"), *дир. д-р Ф. Томанек* (Львів — „Відбудова господарського життя і рахунковість"). *М. Ґавронський* (Варшава — „Про реґуляцію правних відносин у професії книговодця"). Всі ті реферати взаємно доповнювались, а суттєвим їх змістом було значіння рахунковости в приватній і суспільній економіці, піднесення фахового, етичного і товариського рівня та охорона професії книговодця, заведення відповідного „ценсусу", тощо. П. Ґавронський представив усі заходи „Звйонзку" в напрямі законної реґуляції відносин в професії книговода, а деліґати, що їх уже багато разів предложено міродайним чинникам, зясував в ось таких пунктах:

1) Орґанізація книговодів малаб бути *автономічна,* від господарських орґанізацій *незалежна,* під наглядом міністерства скарбу;

2) охорона і нормалізація відносин у професії булаб запевнена надачею титулу „управненого книговода" особам, які мають щонайменше середню освіту. Вирішувалиб ще кваліфікаційні комісії при Палатах Книговодів. Палати булиб у місцевостях, де є апеляційні суди;

3) книговоди з практикою і засадничо з вищою освітою моглиб дістати титул *„книговода-експерта"*;

4) залишення 5-літнього періоду, в якому всі, що не мають даних для добуття всіх прав, моглиб професійно здобути вищий ступінь і потрібний ценз. Періодичні іспитові комісії *провірювалиб* фахове знання управнених уже книговодів, щоби

в той спосіб примусити всіх постійно працювати над доповненням фахового знання;

5) до корпорацій в характері аплікантів могли б після згаданого 5-літнього періоду вписуватись тільки особи, які мають ліцеальну або академічну освіту і мали би право назватись управненими книговодами або експертами;

6) організація книговодів мусілаб мати 2 прерогативи, а саме:

а) *право опінівовати проекти* приписів, розпорядків, законів, що звязані з господарським життям;

б) право Палати Книговодів (числом 9) разом з Нач. Палатою Книговодів у Варшаві виступати з власними *проєктами* перед урядом, колиб цього вимагало життя.

У повищих пунктах міститься суть реформи професії книговодів, до якої вони прямують організаційним шляхом. При великій уже кількости книговодів-*українців* представляють повищі дезидерати важний матеріял, з яким загал наших книговодів мусить познайомитись. Зазначимо, що на зїзді дискусії не було. Резолюція, яку ухвалено, говорить про конечність збільшити внутрішню капіталізацію збільшенням довіря, що може дати тільки ґарантія раціональної господарки, яка знову не може істнувати без правної оборони книговодів і їх незалежности. Тому зїзд домагається законної оборони професійного становища книговодів згідно з дезидератами, предствленими центральною їх організацією у Варшаві.

Пополудні зібрані оглянули спільно Східні Торги, а вечором у гостинниці Жоржа відбулась спільна вечера.

В. Несторович.

Сорокліття читальні „Просвіти" в Бушковичах, повіт Перемишль.

Сорокліття існування бастіону української культури в Бушковичах було великим святом не тільки самого села, але й цілої Перемищини. На свято в неділю 1. ц. м. явився спеціяльно запрошений голова Матірнього Т-ва *д-р Іван Брик*, а філія „Просвіти" в Перемишлі подбала за те, що виїхали не тільки представники філії з головою д-ром Хробаком, але й інші громадяни міста.

Кілька фір зближається до Бушкович. У першій їдуть *голова „Просвіти", п. В. Целевич і д-р Хробак*. Напроти виїздить бандерія молодих, жвавих парубків у козацьких одягах, над ними має жовто-блакитний прапор. Трикратний оклик: „Слава!", молоді козаки завертають коні і вїзджаємо в село. Перед нами тріюмфальна брама з написом „Витайте!". Перед брамою представники села та місцевих установ. Лунає знову оклик: „Слава!" і поважний господар передає голові хліб і сіль з коротким привітом. Коротка відповідь-подяка голови і виходимо на величезний зелений майдан, де приготована трибуна і де має відбутися свято. Тимчасом приходять уже по скінченім богослуженні делеґації із сусідніх сіл. Живим кроком здисциплінованими рядами проходять попри нас чети дівчат і парубків з бадьоро піднесеною головою, з блиском в очах, здорові, сміливі. Варто зазначити, що найближчі одинацять сіл вислали *головно свою молодь*; старшого громадянства було мало. Хоч воно сумно, але не траґічно, бо майбутність нашу мусимо будувати на молоді.

Сходяться гості: селянство, духовенство, світська інтеліґенція і починається *святочна академія*. На трибуні мальовничі хори. Голос трубки, підноситься в гору національний прапор і лунає гимн „Просвіти". На трибуну виходить урядовець філії, місцевий уроженець, п. *Нагайський*, що витає гостей, переповідає незвичайно цікаву історію читальні, зясовує величанські її заслуги і кінчить словами, повними віри в краще майбутнє. По відданні чести памяти заслужених для читальні членів-основників і виділових, серед грімких оплесків і з радістю витають присутні іменування кількох почесних членів, заслужених старих просвітян.

На трибуні являється *голова Матірнього Т-ва*, повитаний грімкими оплесками. Глибоко відчутими словами зясовує він заслуги читальні, складає признання за дотеперішні успіхи, ядерно змальовує завдання „Просвіти", взиває молодь, щоб діло, почате так добре батьками, продовжувала ще краще й успішніше, висказує побажання, щоб у новій, великій, мурованій домівці читальні, яку вже розпочато будувати, повела працю живо й енерґійно за тими методами та вказівками, що їх дає Матірне Товариство. В сильних мурах має повстати ще сильніший дух.

По цій горячій промові прийшли *привіти*: від політичного проводу п. *В. Целевича*, від кооперації інж. *Станиміра* і далі привіти від інших перемиських установ та сусідніх читалень; відчитано привіти від тих, що не могли явитись на свято, як інсп. „Просвіти" М. Брилинського і місцевого уроженця, урядовця „Просвіти" п. Івана Павлика. Потім прегарні хорові співи, зворушливі, дуже доцільно дібрані деклямації малого хлопчика і ще меншої дівчинки. Свято закінчив дуже гарною, горячою промовою голова філії д-р *Хробак*.

Після того просять нас до салі кооперативи „Згода", де приготований обід. Проходимо попри чистенькі хати, гарні сади і всюди на воротах помічаємо жовто-блакитні прапорці. За обідом підносимо заслуги місцевого жіноцтва і спішимо на майдан, де мають відбутися *вправи луговиків і луговичок*. По дефіляді перед гістьми пішли вправи, про які можна сказати тільки слова найбільшого признання. Особливо пориваючі не тільки виконанням, але й глибоко обдуманою ідейною композицією треба назвати вправи дівчат з Валяви, що ілюстрували поезію „Реве та стогне" й „Молитву".

Свято, яке протяглося до пізного вечора, зробило якнайкраще вражіння, виказало той величезний поступ, яким іде село й наповнило серця наші щирою радістю, що праця не йде марно і приносить такі незвичайні успіхи.

В.

Боротьба зі злочинами.

Інструкція міністерства справедливости.

Міністерство справедливости у порозумінні з міністерством внутрішніх справ оголосило інструкцію про боротьбу зі злочинами. Інструкція передбачує, що поліція може вести слідство не тільки тоді, як дістане урядово вістки про доконання злочину, але також на основі анонїму. В цьому останньому випадку інструкція вимагає, щоб поліція вела так доходження, щоб не кинути підозріння на особу, на яку вказує анонім. Якщо анонім виявиться неправдивим, поліція вестиме доходження, щоб викрити автора, який видвигає фальшиві обвинувачення.

Дальші постанови торкаються справи ревізій й арештувань. Арештованій особі мусить суд доручити постанову про арештування найдалі до 48 годин, хоч би навіть на той час припадало свято. Суддю можуть арештувати на випадок схоплення його на горячому вчинку. Послів і сенаторів можуть арештувати у справах тісно звязаних з їх працею у законодатних установах. При доходженнях проти малолітніх поліційна влада мусить звернути увагу на умовий розвиток і родинні взаємини. Членів дипльоматичного корпусу й екстериторіяльних осіб не може поліція арештувати тільки вилеґітимувати. Підчас ревізії поліція може переглядати кореспонденцію тільки підозрілих осіб, проти яких веде доходження. Кореспонденцію інших осіб може розглядати тільки за їх згодою. Телефонічні розмови і телеграми поліція може контролювати за дозволом прокуратора.

Інструкція обовязує від дня оголошення.

Японський протест у уряду СССР.

ТОКІЮ, 3. 9. ПАТ. Японський амбасадор у Москві Ота доручив на припоручення уряду протест у Москві проти промов японських комуністів на конгресі комінтерну. В протесті говориться, що совітський уряд не тільки, що не протиділав тій комуністичній пропаґанді, але навіть оголошував промови в совітській пресі. Москва, говорить протест, є відповідальна за діяльність Комінтерну і вона порушує японсько-совітський договір.

З кінової хроніки.

З НОВОЇ ПРОДУКЦІЇ „УФИ" В БЕРЛІНІ.

Лізельота з Палятинату, це фільма Фреліха, виведена недавно в репрезентативнім „Уфа-Палясті" в Берліні. Це новий успіх у серії популярних і старанно ставлених тепер у Німеччині історичних фільм. Контрасти: просте життя в домі німецького курфірста, непоміркованого й фантаста, але щирого добряги, змальовано теплим відтінком, зокрема картину його смерти. Дочка-Лізельота в прекрасній креації відомої фільмової артистки Ренати Міллер — з розумово-політичних міркувань виходить заміж за князя Орлеанського, на пишний двір Людовика XIV, де все блискуче, холодне й нещире. В хоробрім бою за чесне й щасливе подруже життя, за карієру легкодуха мужа, за кривду грабованого французами Палятинату, німецьке чуття даремне розбивається об французьку вихованість — це мотив патріотичний.

Але великим плюсом фільми є те, що друга сторона змальована зовсім не чорно. „Жінки довкола короля-сонця", його любки з усіх періодів його життя, крім королеви та шваґрової, характеризовані кожна зовсім відмінно, найцікавіше п. Мантенон (Доротея Вік), це зіставлення неісторичне та не зовсім використане, але дає добре тло для Людовика, що в інтерпретації Михайла Бочена домінує над усім оточенням величній, проте природно-людський, розумний, людяний, але й політик. Лізельоті подив як хоробрій жінці, її ворогові, Лювуа, довіря як міністрові.

Палятинат руйнують з приказу Лювуа, Лізельота спішить особисто на ратунок краянам, її здержує чоловік, що врешті оцінив її шляхотну вдачу. Як Орлеанська княжна більше зможе послужити рідній країні, ніж своєю присутністю там, як відірвана одиниця. Геппі енд? І то не дуже вдалий, бож відомо, що Палятинат усе таки зруйнували. Докір несправедливий: відворот Лізельоти після душевної боротьби в манастирі по дорозі, це скорше резиґнація. Для публики, що звикла дивитися на розвязку в площині геппі ендів це можна було сильніше зазначити.

Обсадження роль і гра артистів дуже добрі, окремі картини цікаво схоплені; фільма стоїть узагалі високо понад безліччю менуетових і криноліногових декоративних фільм, нібито історичних.

НОВИНКИ

— Управа Українського Хору в Празі повідомляє, що зголошування в члени і до участи в його праці слід під його теперішньою адресою: Прага XIII, Вршовіце, Коданська 38, 6, інж. Т. Петрова.

— Перше тягнення інвестиційної позички. При першому тягненні інвестиційної позички впали такі виграні: (перша цифра означає число серії, друга число облігації): 500.000 зол. на 17769 — 9. 125.000 на 21687 — 42. 50.000 зол. на 11706 — 28 і 17599 — 32. 10.000 зол. на 1357 — 36 9963 — 25 20449 — 17 3682 — 11 4134 — 13 1647 — 16 12702 — 11 12177 — 30 199 — 2 11463 — 17 14573 — 26 4544 — 31 659 — 18 і 20669 — 35. 5.000 зол. на ч. 19670 — 1 567 — 1 19627 — 2 6595 — 2 20847 — 5 19270 — 5 10078 — 6 19468 — 8 21118 — 9 4075 — 9 9743 — 10 11188 — 13 7597 — 14 1118 — 14 8937 — 16 3749 — 16 208803 — 16 20541 — 16 8164 — 17 14020 — 18 5099 — 19 13091 — 20 4787 — 20 10284 — 20 13091 — 10 4787 — 20 10284 — 20 13091 — 20 4787 — 20 10284 — 20 3938 — 20 16236 — 21 4675 — 24 1865 — 24 13471 — 24 1764 — 26 6032 — 27 5239 — 27 19475 — 28 7603 — 28 12369 — 28 20661 — 29 19594 — 29 14341 — 31 12373 — 32 10208 — 33 7116 — 34 8211 — 38 21392 — 39 19142 — 41 1373 — 43 12322 — 43 6665 — 46 7528 — 46 7944 — 48 95 — 50.

— Нові ціни печива у Львові. Організація пекарських майстрів у Львові встановила з днем 3. вересня ц. р. такі ціни хліба: 1 кг. хліба люксусового 30 с.; 1 кг. хліба з муки 65 проц. т. зв. домового сільського 26 с.; 1 кг. хліба з житньої темної муки 21 с.; 1 кг. хліба дріжджевого і куликінського 37 с.

— Лікувальна школа. У Брюховичах під Львовом, на лісному терені, який подарувала громада м. Львова, відкрито школу санаторію для біз

...них туберкулічних дітей. Шкільна програма передбачує навчання партіями. Що один або два місяці знайде в ній приміщення партіями 40 дітей з одної кляси всіх вселюдних шкіл зі Львова. Крім дієтетичних харчів діти будуть під опікою вчителів побирати нормальну науку як у школі, яку покидають на час лікування. Фінансовою підставою школи є сума 60 тисяч зол., яку пожертвувала міська каса ощадности.

— **Знижки для літників.** З днем 1. вересня відновлено індивідуальні залізничі знижки для осіб, що вертаються з живців і літнищ. Знижку признається після 10-денного побуту, так що перші знижки будуть видані аж коло 11. ц. м. Знижки будуть видавані до 31. жовтня, а при повороті з надморських літнищ до 15. жовтня. Знижується 33 проц. обовязуючої тарифи при особових і поспішних потягах. В Галичині користають зі знижок такі місцевости: Делятин, Гребенів, Іволянч, Яремче, Коростенко, Косів, Кути, Криниця, Любінь, Моршин, Мушина, Немирів, Рабка, Риманів, Щавниця, Скло, Трускавець, Устронь, Ворохта, Закопане, Заліщики і Жеґестів.

— **Буревій над Скільщиною.** В Карпатах біля Сколього перейшла недавно жахлива хуртовина, якої не було тут від непамятних часів. У Климці (біля чехословацької границі) вихор поклав кілька тисяч буків у лісах фондації гр. Скарбка. Перевернуло десять веж линвової залізниці і розкинуло кілька вагонів тертих матеріялів на просторі кількасот метрів. Також біля Коростівської Гути повиривало багато дерев. У Скольому потерпіли тільки сади, які втратили всі овочі.

— **Львівська хроніка.** В цегольні Бавма за Зеленою рогачкою застрайкувало 90 робітників.— Стара артилерійська ґраната розірвала руку шевцеві Миколі Стеців при вул. Жовківській. — На Підзамчі при ладуванні впала белька на голову візникові Ґуралеві Дмитрові та поранила його. Ґураля забрали до шпиталю. — До шпиталю привезли Здебеляка Івана з вул. Мучної 29, якого наїхав віз при будові дороги в Винниках. — Станислава Полянська з вул. Коперника 14 повідомила поліцію, що Штецер Макс із Дублян вимантив від неї 200 зол. — Арештовано Пейсаха Вайсґріна за двоженство. Оженився не одержавши розводу з першою жінкою. — Вол. Мікитка повідомив поліцію, що невідомий злодій вкрав йому з воза на вул. Трибунальській скриню книжок вартости 1.000 зол.

— **Краєва хроніка.** До хати Іванни Вивик в Долині, що мешкала самітна з донькою добулося в ночі пятьох бандитів, представившись за поліцію і зрабували більшу готівку. — В Бориславі згинув студент гірничої академії Роман Каспшицький, впавши з вінди в закіп.

— **З Польщі.** У Варшаві засуджено на 6 місяців арешту без припинення шевця Станислава Пшибуського за те, що вибив дві виставові шиби в склепі фірми Баті. — Доворець дому при вул. Маковській у Варшаві пробив ножем на смерть свого власника дому, Л. Лянґе.

— **Совітські ґобеліни з Печерської Лаври.** В будинках колишньої Печерської Лаври в Києві влаштували большевики виробництво українських ґобелінів. Проекти ґобелінів виладжують українські мистці, м. і. Петрицький, Падалка, Деригуз, Петренко. Перший ґобелін „Колхозні селянки вертаються з поля" на основі проекту Деригуза є вже на викінченні.

— **Вісім осіб померло від скаженини.** В селі Сердяд на Мадярщині дві родини, одна зложена з 5, друга з 5 осіб, випили молоко від корови, яку покусав скажений пес. У всіх осіб виступили незабаром прояви скаженини, наслідком чого всі померли. В інституті Пастера відповідними інекціями не вспіли їх уратувати.

— **Зловживання в рівенському маґістраті.** З доручення слідчого судді в Рівному арештовано трьох урядовців міської управи, Сенка, Брока і Зигмунтовича за грошеві зловживання. Арештування викликали в місті велике враження і стягнули до Рівного воєвідську адміністраційну комісію, що переводить ревізію цілої міської господарки.

Обєднання трьох галицьких воєвідств.

У політичних колах Варшави запевняють, що по виборах уряд розгляне проект скасування тернопільського і станиславівського воєвідства, та влучить їх в одно львівське воєвідство. У Тернополі і Станиславові залишились би тільки віцевоєводи, які підлягали б львівському воєводі. На становище нового львівського воєвідства, яке мало би межі Галичини з часів Австрії, прийшов би колишній маршал сойму д-р Казимир Сьвітальський.

ДО БЕРЕЗИ КАРТУСЬКОЇ.

В суботу 31. серпня ц. р. вивезли до Берези Картуської студента прав *Дениса Притуляка* з Долини і студ. прав *Миколу Коса* з Мізуня.

—o—

КОНҐРЕС НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН У ЖЕНЕВІ.

У понеділок 2. вересня ц. р. розпочав наради одинацятий конґрес европейських національних меншин при участі сорок делеґатів. Нарадами проводить провідник словінців в Італії д-р Вільфан, секретарює д-р Аменде.

В привитальній промові д-р Вільфан підкреслив, що положення меншин у ріжних европейських державах значно погіршилося. Промовець застерігся проти закиду, немов би конґрес меншин звертався проти інтересів поодиноких держав. З цього теж приводу, говорив д-р Вільфан, і з приводу інших перепон зменшилося цього року число учасників.

Конґрес радитиме над національним питанням на тлі теперішнього положення в Европі, положенням національних меншин в авторитарних державах і ролею міжнародного трибуналу в Гаазі супроти національних меншин.

З Польщі беруть участь у конґресі представники українців, литовців і москалів.

—o—

ЛІҐА НАЦІЙ ПОЧИНАЄ СВОЇ НАРАДИ.

ЖЕНЕВА, 3. 9. ПАТ. Прем. Ляваль відбув нині 35-хвилинну нараду з мін. Іденом у справі спеціяльної процедури підчас засідання Ради Ліґи Націй. Підчас наради не устійнили чи делеґати В. Британії і Франції складатимуть спільно звіт з конференції трьох держав у Парижі.

ПОХОРОН БЕЛЬҐІЙСЬКОЇ КОРОЛЕВИ.

БРЮСЕЛЬ, 3. 9. ПАТ. В год. 10.20 передполуднем вирушив похоронний похід з королівської палати під проводом найвищого духовенства. При виношуванні домовини розляглося 33 гарматні стріли. В усіх церквах задзвонили дзвони, військо віддало почести. Віз з домовиною королеви Астрід тягнуло 8 карих коней. Домовина була вкрита прапором. При виході з палати утворили кордон представники обох палат парляменту, премієр, міністри справедливости і внутрішніх справ, перший президент касаційного трибуналу і два ґенерали.

ІТАЛІЯ ПОЧАЛА ВІЙНУ З АБІСИНІЄЮ?

В Европі не знають, чи війна з Абісинією вже почалася. Покищо Рим не заперечив вістки, що сильний італійський відділ війська перейшов абісинський кордон, до якого одночасно машерує з поспіхом кільканацять тисяч абісинських вояків. Ця вістка про вибух війни дуже правдоподібна, бо Мусоліні заявив, що не думає виповідати війни і зачне її у догідній для Італії хвилині.

ДЖІБУТІ, 3. 9. ПАТ. З Аддіс Абеби надійшли вістки, що багато старшин дістало приказ відлетіти літаком до кордону Еритреї. Туди теж машерує відділ війська з 1000 вояків.

—o—

НАРАДИ МУСОЛІНІЯ З БАЛЬБОМ.

РИМ, 3. 9. ПАТ. Мусоліні приняв марш. Бальбо, який склав йому звіт про положення в Лібії. Лібійські війська вислали до східньої Африки. Їх заступить військо з Італії.

—o—

МОБІЛІЗАЦІЯ НА МАЛЬТІ.

Райтер повідомляє: На острові Мальті покликали до війська резервістів артилерії і піонірів. Одночасно міліція переводить на цілім острові побір рекрутів

— **Ріжні вістки.** В Гельзінґфорсі засуджено на два місяці вязниці редактора одного часопису за поміщення частини повісти Гашека „Пригоди вояка Швейка". — Біля Сібіну вискочив із шин румунський потяг, причому згинув машиніст і ропник.

— **Сензаційні твори пок. Льоренса.** Леґендарний „некоронований король Арабії" полковник Т. Е. Льоренс написав один твір Севен Пілярс оф Вісдом Е Тріомф (Сім стовпів мудрости Тріюмф). Недавно вийшло в Льондоні по 30 шілінґів. Мало відомо, що Льоренс перевів і „Одисею" і той переклад тому кілька тижнів видрукували в Льондоні п. з. „Ди Одисей оф Гомер Транслейтед бай Т. Е. Шов (кольнель Т. Е. Льоренс). Рецензія сказала про переклад (прозовий), що це одинока версія, відповідна до читання для широкої публики та що Льоренс із Гомера зробив, наскільки це було можливо, справжню новітню повість. Нюйорське видавництво Давбдей Дорен і Ко. купило останній Льоренсів рукопис п. з. „Ди Мінт" (Гроші) і готовить видання всього в десять примірників. Кожний примірник коштуватиме пів міліона долярів. Цього останнього твору не можуть видати в Анґлії, бо гостро критикує анґлійську владу, що не додержала обітниць арабам, із якими співпрацював Льоренс.

— **Словацька демонстрація проти Совітів.** Підчас чехословацьких маневрів біля мадярської границі склався інцидент, що причинився до негайного виїзду совітської військової делеґації. Вона відмовилася взяти участь у маніфестації в честь першого чехословацького міністра військових справ Стефаника, кажучи що Стефаник був ворогом Совітів. Поведення совітської військової делеґації викликало серед словацьких полків, відкомандованих на це свято, велике обурення і довело до бурхливих демонстрацій проти Москви. Незабаром совітська делеґація виїхала до Праги.

— **Золота небавком не буде.** Один визначний льондонський ґеольоґ мав цими днями у Льондоні відчит на тему скількости золота, яке має наша земля. Від 1492 р. (відкриття Америки) до 1934 р. добули з землі 33.350 міліонів грамів щирого золота, з цього більш як половину за... останніх 34 років. Коли при сучасній техніці будуть добувати золото так далі, то за яких 20 літ треба буде цю працю спинити на золотих полях досі відомих. Можна передбачити, що головну скількість золота вживатимуть небавком виключно для карбування грошей і що треба буде задуматися, чим можна буде цей дорогоцінний метал заступити.

СПОРТ.

СПОРТ У СТАНИСЛАВІВЩИНІ.

СТАНИСЛАВІВ. **Пролом — Дрор (Коломия) 0:1 (0:1)** Мист. В-кл. До цих змагань виступив Пролом без Мокловича й Корнкевича і змагання програв незаслужено, маючи ввесь час величезну перевагу; лише слаба стрілова диспозиція трійки нападу рішила про програну. Одначе ці змагання будуть зверифіковані як вокговер для Пролому, бо Дрор виставив двох незголошених грачів.

Рейд наколесників. У мин. неділю відбувся тут рейд на дистансі 154 км. Станиславів-Богородчани-Надвірна-Делятин-Коломия-Отинія-Тисьмениця-Станиславів. Участь взяло 7 змагунів У. С. К-у. (Де змагуни інших клюбів?). На мету приїхали разом Зубаль, Абрамчук і Хміль у часі 5.48.34. Пересічна скорість, як на українські відносини, незла: 26.7 км. на годину. Б. Л.

ДЕЛЯТИН. **Прут (Делятин) — Стшелец (Делятин) 2:2 (0:2).** Дня 1. 9. відбулися товариські змагання цих дружин на площі „Стшельца". Прут виступив у резервовім складі, проте тримався до кінця кріпко і завзято. Темпо гри ввесь час гостре, бо противник, скріплений з двох дружин найсильнішими грачами, старався здобути для себе якнайбільше воріт. Зате Прут гострими і певними стрілами атакував ворота „Стшельца". Видців около 250 осіб. Суддя п. Гродзіцький К. можливий. Цим разом було більше зацікавлення змаганнями серед нашої інтеліґенції як на попередніх змаганнях. К.

Театри.

Великий Міський Театр

Середа, 4. IX. год. 8. веч. „Оборона Кейсової“.

Четвер, 5. IX. год. 8. веч. „Мій коханий дурнику“.

Театр Різнородностей.

Середа, 4. IX. год. 8. веч. Виступ познанської оперетки „Країна усміху“.

Четвер, 5. IX. год. 8 веч. Познанська оперетка „Країна усміху“.

Кіна.

АДРІЯ: „Син Конг-Конга“: „Лови на тигра“.

АПОЛЬО: „Революція в царстві вальса“.

АТЛЯНТИК: „Авдієнція в Ішлю“.

ВАНДА: „Велика княжна Олександра“ і ревія „Божок полудневого моря“.

ҐРАЖИНА: „Сестра Марта є шпіоном?“

КАСІНО: „20.000 літ у Сінг-Сінг“.

КОЛІСЕЙ: Нечинне.

КОПЕРНИК: „Мала неня“ (з Франціскою Ґаль).

МАРУСЕНЬКА: „Мала неня“ (з Франціскою Ґаль).

МІРАЖ: „Гарна як світ“.

МУЗА: „Добра ворожка“.

ПАКС: Нечинне.

ПАЛЯС: „Мрійливі уста“ (з Ел. Берґнер)

ПАН: „Мальована заслона“ (Ґрета Ґарбо“.

РАЙ: „Нуждарі“, „Париж у вогні“ (дві серії разом).

СВІТ: „Світ сміється“.

СОНЦЕ: „Король циганів“, „Ярмарок кохання“.

СТІЛЕВИЙ: „Чорна ферма“ і ревія „Те що найважніше“.

УТІХА: „Местник прерії“ та ревія.

ХИМЕРА: „Бабуня“ (фільма з життя кучинів плем. Банту).

Закордонне радіо.

Середа, 4. вересня 1935.

Відень (506,8) 12.00, 13.10, 19.30 Концерт, 20.20 Вес. всячина, 20.30 Вечір Скрябіна. **Прага** (470,2) 11.05 Сальон. музика, 16.30 Військ. орх., 19.30 „У старій пральні“ оп. Коваровича. **Париж** (1648) 20.00 Форт. ресіталь, 20.45 „Алярмовий дзвінок“ ком. Генекена й Колюса. **Атльона** (531) 20.20 Вок. дуети. **Білгород** (437,3) 16.00, 22.15 Нар. пісні. **Любляна** (569,3) 18.00 Оп. дуети, 20.00 „Мамзель Нітуш“ оп. Герве. **Берлін** (356,7) 15.15 Вес. мельодії, 20.45 Орх. концерт. **Кенігсвустергавзен** (1571) 15.15 Камер. хор, 18.00 Пісні, 20.45 Оп. музика. **Ляйпціґ** (382,2) 22.30 Камер. концерт. **Мінхен** (405,4) 16.10 Форт. тріо а-моль Чайковського, 21.35 Ґріґові твори. **Будапешт** (550,5) 17.30 Циг. музика, 19.00 Пісні, 21.45 Концерт військ. орх., **Міляно** (221,2) 11.30 Тріо, 17.05 Квінтет, 20.40 Вечір опер. **Рим** (420,8) 13.05, 17.05 Легка муз.

Четвер, 5. вересня 1935.

Відень (506,8) 12.00, 19.10 Концерт, 17.30 Солісти (Стерені сопр., Йон барит.), 22.10 Муз. всячина, спів. **Братислава** (298,8) 18.30 Пісні й арії, 19.25 Танці й пісні. **Прага** (470,2) 16.30 Сальон. квартет. 20.20 Балет. музика. **Париж** (1648) 12.15 Камер. музика, 16.50 „Ля фос Анс“ ком. Дестуша, 20.30 Концерт. **Атльона** (531) 19.20 Ірляндська музика, 20.00 Вок. інстр. концерт, 21.00 Ірляндські пісні. **Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні, 16.00 Сп. ресіталь. **Берлін** (356,7) 14.15 Легка музика, 16.30 Пісні, 19.20 Соната на форт. на 4 руки Й. Баха. 20.10 Танк. пробоєвики нового сезону. **Гайльсберґ** (291) 15.35 Естонська музика й пісні. **Кенігсвустергавзен** (1571) 20.30 Симф. концерт, 22.30 Нічна музика. **Мінхен** (405,4) 16.10 Лютня й бас, 20.10 Танк. музика. **Будапешт** (250,5) 17.45 Віольончеля. 20.05 Концерт, 22.00 Циг. музика. **Міляно** (221,2) 11.30 Популярна музика, 13.05 Квінтет, 20.40 Військ. орх. **Рим** (420,8) 17.05 Вок.-інстр. концерт, 20.40 „Манон Леско“ оп. Пучінія.

Львівське радіо.

Середа, 4. вересня 1935.

6.20 Ранішня авд., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Авд. для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник. 12.15 Для жінок: Відплямлювання одежі. 12.30 Концерт орх., 13.54 Хвилина для жінок, 13.30 Найгарн. гр. пл., 15.15 Біржа, 15.25 Експорт, 15.30, 16.20 Танк. музика, пісоньки, 16.00 Муз. загадки, 16.45 Гутірка про музику, 17.00 Ріка з піску, 17.15 У музикальній хаті, 17.50 Закорд. гумор. Світ сміється. 18.00 Камер. концерт., 18.30 Літер. нарис „Образки з галицького минулого“, 18.45 Сальон. музика з гр. пл., 19.00 Город на червоній землі, 19.20 Реклям. концерт. 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 З кабіни пільота, 21.00 Пісоньки, музика з гр. пл., 20.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі, 21.00 Шопенівська авд., 21.35 Забутий поет Заградник, 21.50 Що це таке рак, 22.00 Концерт клясичної музики, 23.05 Танк. муз. з гр. пл.

Четвер, 5. вересня 1935.

6.30 Ранішня авд., 6.34, 6.34 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл.; у перерві оп. 7.20 Ран. денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Авд. для шкіл, 11.57 Сигнал часу. 12.03 Полудн. денник, 12.15 Концерт сальон. музики, 13.00 Сальон. музика з гр. пл., 13.25 Хвилина для жінок, 13.30 Легка й танц. музика, 15.15 Біржа. 15.25 Експорт, 15.30 Музика, 16.00 Для мол. дітей: Пропгулька. 16.15 Дрібні скр. твори, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Польський соціялізм на еміграції, 17.15 Концерт орх., 17.50 Світ кришталів, 18.00 Віольончеля, 18.30 Один день на Сх. Торгах, 18.40 Турист. інформатор, 18.45 Популярна музика із гр. пл., 19.00 Із фільм. книжки зажалень, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.40 Актуальна гутірка, 20.00 Легка музика, 20.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі. 21.00 Театр Уяви: „Відвідини“ А. Рибіцького. 21.35 Пісні (Корвін-Шимановська), 22.00 Танк. музика, рефрени, пісоньки.

БІРЖА.

ЗБІЖЕ.

Ціни парітас Підволочиська льоко Львів

	від до	від до
Пшениця одн.	15.00—15.25	16.50—16.75
Пшениця зб.	14.00—14.25	15.50—15.75
Жито одноціле	10.25—10.50	11.75—12.00
Жито збірне	10.00—10.25	11.50—11.75
Ячмінь броварн.	15.00—16.00	
Овес	11.00—11.50	13.00—13.50
Ріпак зимовий	34.00—35.00	
Ріпак	28.00—30.00	
Мак синій	44.00—47.00	
Мак сивий	40.00—42.00	
Мука пш. I. А.	30.00—30.50	
Мука пш. I. Б.	28.00—29.00	30.50—31.00
Мука пш. I. Ц.	26.00—26.50	30.00—31.00
Мука пш. I. Д.	25.25—25.75	28.50—29.00
Мука пш. I. Е.		27.50—28.00
Мука пш. II. А.	23.00—23.25	
Мука пш. II. Ц.	22.00—22.50	26.50—27.00
Мука пш. II. Д.	20.00—20.50	25.75—26.25
Мука пш. II. Е.	19.50—20.20	25.00—25.50
Мука пш. II. Ф.	17.50—18.00	2350—24.00
Мука пш. II. Г.	16.50—17.00	20.50—21.00
Мука пш. III. А.	12.50—13.00	1.600—16.50
Мука пш. III. Б.	10.00—10.50	12.00—12.50
Мука разова	18.75—19.25	19.00—20.00
Мука житня I. кат. до 55%	19.50—20.00	21.55—21.75
Мука житня II. к. ситк. до 65%	18.50—10.00	20.00—20.50
Мука житня II. кат. до 70%	13.50—14.00	14.50—15.00
Мука житня раз до 95 %	12.50—13.00	
Мука житня посл. понад 70%	11.50—12.00	
Висівки житні	6— 75.7.00	
Висівки пшен. гр.	7.25— 7.50	
Висівки пшен. сер.	7.25— 7.50	
Висівки пш. мілкі	8.00—9.50	
Гречка на жниво	13.00—13.50	

Иншi курси незмінені.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.24—5.27 зол.

Нім. марка 1.60—1.68, фр. франки 34.85—35.00, шв. франки 172.50—173.00, фунти стерлінги 26.15—26.30, австр. шілінги 99.50 — 102, чеські корони 20.50—21.50, рум. леї 28.50—29.50, ліри 38.50—41.00.

Золото: Доляри 9.03.50—9.08, Франки фр. 34.40—34.80, Дукати 82.00—82.75, Корони 36.20—36.80, Рублі 4.60 — 4.70, 1 гр. зол. 5.924.

Срібло: Корони австр. 0.34, Рублі 1.50, Фльорени 0.85, 1 гр ср. 0.07—0.08.

Преміївки.

Долярівки 52.50 — 54.00, Інвестиційна 106.00—108.00, Будівельна 41.25—43.00.

Заставні листи.

4 1/2 проц. дол. Т. К. З. 43.50—45.00, 5 проц. дол. Б. Г. 53.00—54.50, 4 проц. Зол. Б. Г. 41.50—43.00, 4 1/2 проц. Зол. Б. Г. 44.50—46.00, 4 1/2 проц. Ком. Б. Кр. 50.50—52.00, 4 проц. Б. Г. К. 61.00—64.00, 4 1/2 проц. Б. Г. К. 62.00—65.00, 4 проц. позичка м. Львова 46.00—47.50.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 3-го вересня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування . . .	2.30	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.34.50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2.50	„
1 л. молока	0.13	„
1 л. сметани	0.60	„
1 к. яєць	3.00—3.10	„

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 24 сот.

Ціни на масло, молоко, сметану і яйця не змінились.

Тенденція на масло, молоко, сметану і яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 3. IX. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С.“ у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята від 80 дкг.	за 1 кг.	0.80 зол.
Мол. одвор. кури I. кл.	„	0.90 „

Птицю приймає в кількости визначеного приділу для кожного свого доставця.

ОПОВІСТКИ.

Жінка в старшому віці, що має на своїм утриманні мужа невидючого хорого, звертається оцим до Шановної Публики з милосердним серцем, щоби прийшли їй з допомогою матеріяльно, бо сама з причини зломаної правої руки і старшого віку не може нічого заробити. — Ласкаві датки приймає Розалія Ванджала, Львів, вул. Короля Лещинського 46.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“ З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10